

(א) שנתנו: ויש"ן, ג, ט"ז
(ב) ז"ל לבינה, א, ז

הגהות הב"ח

(א) גבי וקמי לא ישפוך
א"ל כן הוא בספרים
אמרי' אצל המוס' גבי
אלא: (ב) תוס' ד"ה תנא
וכי' דלמתינתן דלא
ישפוך:

הגהות הגר"א

[א] גבי' מיעוט על ד'
אמות מוקפוט.

רבינו הגנאל (המשך)

לתוכו מים, לפי שאין
הגג עשוי לבלע אלא
לקלח לרשות הרבים.
תנא במה דברי' אמר
בימות החמה אבל בימות
הגשמים שופך ושונה
ואינו נמנע, מאי איכא
למיטר שפא יאמרו צינורו
של פלוני מקלח מים.
סחם צינורות מקלחין הן.
אמר רב נתנן בימות
הגשמים עוקה מחזקת
סאתים נותנין לו סאתים
סאה נותנין לו סאה.
בימות החמה מחזקת
סאתים נותנין לו סאתים.
סאה אין נותנין לו כל
עיקר. ואמרינן בימות
החמה גמי נתיב לו
סאה, גזירה שפא יתן
לו בה סאתים, אי הכי
הגשמים נגזרו.
גורקין הכי השתא בימות
הגשמים במאי ניהוש לה
אי משום חצירו הא
קא מיקלקלא וקיימא כו',
אי אביי הילכך אפילו
כור אפילו כוריים שרי.
פיסקא, וכן שני דיוטאות
שני חצירות זו כנגד זו
מקצ' כו'. אמר רבה אפילו
עירובי שתי דיוטאות זו
עם זו, אמר לשפוך זו
שאיין לה עוקה [ל]של זו.
ומקשה אביי מאי טעמ',
גזרינן דילמא אתי לאפוש
בעוקה, אי הכי אפי'
עירבו נגזרו דילמא אתי
לאפוש יתר מבית סאתים
בעוקה, ותוב מי חיישין
לרבווי מרא, והתניא
אחת לי עוקה גזוטרטא
ברובה ועיריבת, אע"פ
שנתמלא מים מערב
שבת שופכין לתוכן מים
בשבת. ואסיקנא אמר רבה

פחות מד'. אינו ראוי לזלף ושופכן וכי נפקי מקיימא מחשבתו וגזור רבנן עליה דילמא אתי למישרי זריקה זהדיא לרה"ר: סיימי. מיא
זב' אמות ראויין לזלע סאתים הלכך אי נמי נפקי לזר לא מקיימא מחשבתו: דאריך וקטין. כגון שיטנה ח' אמות על שמים דאיכא
קרקע כשיעור ד' מרובעות ויש מקום להזלע סאתים אבל לזלף אינה ראויה לרזב' אסור לשפוך בלא עוקה לר' וירא לא זעני עוקה וזין
למר וזין למר ד' אמות דמתני' באורך וברוחב משמע דאי לא יהיב שיעורא נמי לפותיא אין כאן שיעור מפורש כלום ומשמע אפילו רחבה
משאו וליכא לאוקומי זה טעמא: סגן
החלר ואכסדרה מטערפין לד' אמות.
לפוטרה מן העוקה. קס"ד באכסדרה
העומדת חוץ לחצר כנגד אחד מן
המקצועות ומנטרפת להשלים השיעור
אלמא טעמא כדי שיהא שם שיעור
לזליעת המים הוא דהא הכא לאו
ד' מרובעות נינהו דליתחו לזלף:
באכסדרה מהלכת על פני כל החלר.
כגון חצר ארבע על שמים ואכסדרה
מהלכת על פני כולה להשלים ד' על
ד': ד' אמות על ד' אמות גרס
בצרייתא. אלמא מרובעות זעין:
הא מני רבנן היא. ללא שרו ליה
משום שיעור מקום זליעת המים כדמתן
במתני' [ע"א] אפילו זיב מאה אמה
לא ישפוך לתוכו אלא על הגג או על
החלר אלמא טעמא דידהו משום זילוף
הוא וגזיב זיב מגלי דעמיה דקא שפין
ללאו זר זילוף הוא ורישא דמתני'
ר"א זן יעקב היא דלמר [שם] טעמא
משום שיעור מקום לזליעה כדמתן
[שם] זיב שהוא קמור ד' אמות: ומאי
דוקיה דרזי זירא. לפרושי מתני'
משום דתיימי מרא ושרי ליה באריך
וקטין ומיעדי ליה לאוקומי כר"א
לוקמה דזעיא ד' אמות מרובעות
ומשום זילוף וכדכתיב: שהיא פחותה
משמע שחסר שיעורה הא יש זה
שיעור ד' אמות על ד' אמות לא שאל
בזיבוע ולא שאל באריך וקטין שרי:
ליתני חלר שאינה ד' על ד' אמות.
דמשמע שאינה עשויה בזיבוע זה
ואפילו יש זה כשיעור: מתני'.
דקתני לרבנן אבל שופך הוא על הגג
והן יורדים לזיב כלומר לזנור החקוק
זו: דלא חתניא. דלדידיה בחלר
שרי כנגד אסור. גזין שלהן לא היו
משופעין אלא חלקין כעין עליות שלנו
וטמין אותם בטיח מעויצה וחוקקין
לנורות לקלח גשמים ושופכין השופכין
שם: כמה דברים אמורים. דלריך
עוקה: שזלעו במקומן. ולא איכפת
ליה דליפקו דללאו הכי חלרו מנופפת
ועומדת מפני הגשמים: א"ל אביי

פחות מד' שופכן אי דעביד עוקה שרי אי
לא אסור ר' זירא אמר * ד' אמות תיימי פחות
מד' אמות לא תיימי מאי בינייהו אמר אביי
אריך וקטין איכא בינייהו תנן חצר ואכסדרה
מצטרפין לד' אמות בשלמא לרבי זירא ניהא
אלא לרבה קשיא ⁶ תרגומא רבי זירא אליבא
דרבה באכסדרה מהלכת על פני כל החצר
כולה ת"ש חצר שאין בה ד' אמות על ד'
אמות אין שופכין לתוכה מים בשבת בשלמא
לרבה ניהא אלא לר' זירא קשיא אמר לך ר'
זירא הא מני רבנן היא ומתני' ר"א בן יעקב
היא ומאי דוחקיה דר' זירא לאוקמה למתני'
כר"א בן יעקב אמר רבא מהנתיבין קשיתיה
מאי איריא דתני חצר שהיא פחותה ליתני
חצר שאין בה ד' אמות [וא] על ד' אמות אלא
לאו ש"מ דר"א בן יעקב היא ש"מ והא
מדסיפא ר' אליעזר בן יעקב רישא לאו ר"א
בן יעקב כולה ר"א בן יעקב היא וחסורי
מיחסרא והכי קתני חצר שהיא פחותה מד'
אמות אין שופכין לתוכה מים בשבת הא ד' אמות שופכין שר"א בן יעקב
אומר ביב הקמור ד' אמות ברה"ר שופכין לתוכו מים בשבת: ר"א בן יעקב
אומר ביב הקמור: מתני' דלא כחנניא דתניא חנניא אומר אפילו גג מאה
אמה לא ישפוך לפי שאין הגג עשוי לבלוע אלא לקלח תנא * כמה
דברים אמורים בימות החמה אבל בימות הגשמים שופך ושונה ואינו
נמנע מ"מ אמר רבא אדם רוצה שיבלעו מים במקומן אמר ליה אביי
והרי שופכין דאדם רוצה שיבלעו וקתני לא ישפוך * א"ל התם למאי ניהוש
לה אי משום קלקול הצירו הא מיקלקלא וקיימא ואי משום גזירה שפא
יאמרו צנורו של פלוני מקלח מים סתם צנורות מקלחים הם אמר רב
נתנן בימות הגשמים עוקה מחזיק סאתים נותנין לו סאתים סאה אין נותנין
לו כל עיקר בימות החמה נמי מחזיק סאה נתיב ליה סאה גזרה דלמא אתי
ליתן ליה סאתים א"ה בימות הגשמים נמי ליגזור התם מאי ניהוש לה אי
משום קלקול הא מיקלקלא וקיימא אי משום גזירה שפא יאמרו צנורו של
פלוני מקלח מים סתם צנורות מקלחין הן אמר אביי * הילכך אפילו כור ואפילו
כוריים: וכן שתי דיוטאות זו כנגד זו: אמר רבא אפילו עירבו אמר * (ליה)
אביי מאי טעמא אילימא משום נפישא דמיא והתניא אחת לי עוקה
ואחת לי גיסטרא בריכה ועריבה אף על פי שנתמלאו מים מערב שבת
שופכין לתוכן מים בשבת אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רבא

תנא כמה דברים אמורים. פי'
הקונט' כמה דברים אמורים
דלריך עוקה ולפירושו ז"ל דלרב נתנן
דבסמוך ה"פ כמה דברים אמורים
שריך עוקה של סאתים אבל בימות
הגשמים אין לריך עוקה של סאתים
אבל עוקה של סאה לריך ודוקא כדי
מדמה שופך ושונה זה וכן פירש
צקונטרס בסמוך והא ללא מיימי
הש"ס הך צרייתא לעיל אמתני'
דעוקה משום דזעני לאקשויי עלה
מתני' דזיב ור"ת מפרש דלמתני'
(ט) לא ישפוך על הזיב קיימא צרייתא
והא דקאמר והרי שופכין כלומר והרי
זיב וגרסינן אלא למאי ניהוש לה ולא
כמו שכתוב בספרים אלא התם:
מחזיק סאתים נותן לתוכו
סאתים. לאו דוקא
סאתים אלא אפילו כוריים דאי לאו
הכי אין חילוק זין סאתים לסאה:
לא

רבינו הגנאל

בחצר שהיא פחותה מד'
אמות, שופכים, אי איכא
עוקה להתקבץ בה המים
שרי, ואי לא נעשה
כשופכים מבחוץ לחצר,
ברשות הרבים ואסור.
רב זירא אמר ב'
אמות תיימי מרא, פחות
מד' אמות לא תיימי
מרא בחצר, אלא נפקי
ברה"ר. ואמר אביי חצר
[דהיא] איכא אביי חצר
(דהיא) איכא בינייהו.
לרבה אסור דהא לא
מידלפי. לרב זירא שרי,
דהא כיון דהיא איכא
תיימי מרא, תנן חצר
ואכסדרא מצטרפין לד'
אמות, קשיא לרבה, ופירק
כגון שהיתה אכסדרה
מקפת את החצר שנמצאת
החצר והאכסדרה ד' אמות
על ד' אמות. ת"ש
חצר שפחותה מד' אמות
אין שופכין לתוכה מים
בשבת. קשיא לר' זירא.
ומשני הא רבנן היא דבעי
ד' אמות על ד' אמות.
ומתניתין ר' אליעזר בן
יעקב היא. דתנן ביב
שקמור ד' אמות ברשות
הרבים שופכין לתוכו מים
בשבת. הנה א"פ שאין
בו ד' אמות על ד'
אמות קתני שופכין לתוכה
מים בשבת. ומאי דוחקיה
דרב זירא לאוקומי למתני'
כו' אליעזר בן יעקב
נוקמה רבנן. אמר רבא
מתני' קשיתה מאי איריא
חצר שפחותה מד' אמות
ניתני חצר שאין בה ד'
אמות, אלא מאי פחותה
פחותה מכל צד. הא
איכא וקטנא שופכין,
והכי קתני חצר שפחותה
מד' אמו' אין שופכין
לתוכה מים בשבת. הא יש
בה ד' אמות שופכין. שרי'
אליעזר בן יעקב אומר
ביב שקמור ד' אמות
ברשות הרבים שופכין
לתוכו מים בשבת. פי'
ביב קמור, * קנא הוא
ממיל מיצודה. מתני'
דקתני אבל שופך לגג והן
יורדין לביב דלא כחנניא,
דתניא חנניא אומר אפילו
גג ק' אמות לא ישפוך

והרי שופכין לו לזיב ארוך מאה אמה שיש בו שיעור להזלע בו וקא אמרו רבנן צמתינתין לא ישפוך. להנך דזיב קרי שופכין סממא
ולהנך דחלר קרי מים לפי שפעמים הוא מולפין: הסם. בימות הגשמים למאי ניהוש אי משום דניחא ליה דניפקו משום קלקול חלרו: הא
מקלקלא וקיימא. בגשמים: אי משום שלא יאמרו. ואתי למעצד בימות החמה אי נמי אתי למימר שרי לזרוק זהדיא לרה"ר דמה לי בזנור ומה לי
זרה"ר ממש האי נמי להכי מתכוין להא ליכא למיחש דסתם צנורות בימות הגשמים מקלחין הן ואמרי מי גשמים נינהו אבל גזי זיב בימות
החמה אע"ג דיש בו שיעור ואדם רוצה שיזלעו צמקומן איכא למיחש שפא יאמרו: מחזיק סאה. עוקה נותנין לו רשות להסתפק ולשפוך
סאה והאי דקאמרי לעיל שופך ושונה ואינו נמנע ס"ל לר"נ בעוקה קטנה ושיעור מדתה קאמר תנא דצרייתא דשרי: הסם למאי ניהוש לה.
אי נמי אתי למיחש סאתים לא איכפת לן דהא הוא גופיה לא יליף מינה חורבא למימר כי היכי דשרי ליה לשפוך בעוקה זו כדי לזאת לחוץ
ה"נ שרי למשדינהו לזבאי דהא לא מקיימא מחשבתו ולא יחא ליה דליפקו מיא דהא חלרו מקלקלא וקיימא: ומאי משום שפא יאמרו.
הרואים הרי צנורו של פלוני כו' וסבורין שהוא מתכוין לכך: ססם צנורות כו'. ומינהו לכתולה לא שרינן ליה טפי משיעורא: אמר
אביי הלכך. כיון דליכא למיחש למידי: אפילו כור וכוריים. קא שרי תנא דצרייתא: ואפילו עירבו. שמי העלויות דליכא למיחש אי
שרי להו להני ע"י עוקה דהנך אתי לאפוקי מאני מן הבתים ולהורידן לחצר זהדיא עד שפת העוקה צרגליהם וקא מטלטל בחלר דלא
מיערב אפילו הכי אסור: משום נפישא דמיא. דיש כאן ארבע סאים לשני בתים: גיסטרא. כלי חרס שנסדק ונתנו שם חזיו לקבל
המים. להכי נקט גיסטרא דלא חזיא לתשמישא אחרינא: זריגה. חרין רחב כעין ציבר שעושין לדגים: עריצה. ספינה קטנה:

הכי